

4. Hafta

Kalite Ödülleri

Kalite için bir çerçeve oluşturan bu ödüller, şirketlere üç farklı olanak sağlamaktadır.

1. Belirli bir ödül elde edebilmek
2. Şirketler için öz değerlendirme yapabilmelerinde olanak tanımak
3. Ne yapılması gerektiği konusunda bilgi sağlamak

- Japonyada Deming ödülü-1951 - Union of Japanese Scientists and Engineers (JUSE)
- ABD'deki Malcolm Baldrige Ulusal Kalite Ödülü Modeli (MBNQA)-1988 National Institute of Standards and Technology (NIST)
- Avrupa'daki Avrupa Kalite Yönetimi Vakfı Ödülü (EFQM Mükemmellik Modeli-European Foundation for Quality Management) 1992

Deming Ödülü

1950'li yıllarda Amerika'dan Japonya'ya gelen Deming kalite kontrol üzerinde birçok konferans vermiştir. Deming'in vermiş olduğu bu konferanslar kitap haline getirilerek geliri **Japon Bilim Adamı ve Mühendisler Birliği (Japanese Union of Scientists and Engineers- JUSE)**'ne bırakılmıştır.

Modern kalite kontrol ve istatistiksel yöntemlerin Japonya'da gelişmesine **katkılarından dolayı** JUSE, elde ettiği bu gelirle Deming'e kendilerine kalite kontrol konusundaki yardımlarından dolayı ve **ona karşı hissettikleri saygı dolayısıyla** dünya çapında olan "Deming Ödülünü" kalite dünyasıyla buluşturmuşlardır.

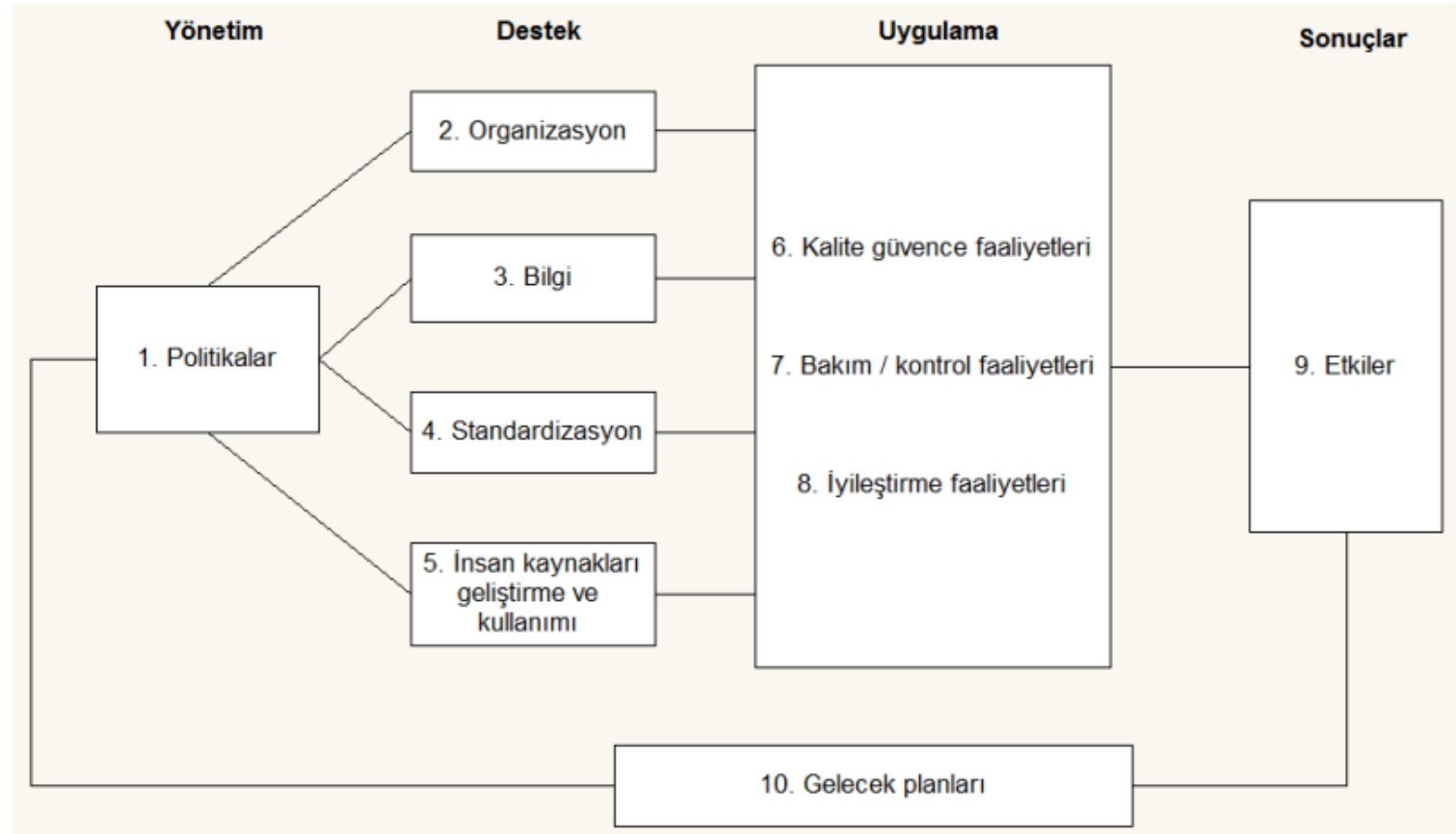
Verilen ödöl kategorileri şunlardır;

1. Bireysel Deming Ödülü; yalnızca Japon adaylara açıktır. Taguchi ve Ishikawa bireysel ödöl almış kişilerdir.
2. Deming Uygulama Ödülü; Deming Uygulama Ödülü 1984 yılından bu yana Japonya dışındaki ülke işletmelerine de açıktır.
3. Fabrikalar İçin Kalite Kontrol Ödülü; bireysel Deming Ödülü gibi yalnızca Japonya içindeki adaylar için geçerlidir.

Modelin genel çatısı süreç analizi, istatistiksel metotlar ve kalite çemberleri gibi prensip ve tekniklerin uygulanması üzerine odaklanmıştır.

Deming Modeli'ne göre kalitenin yaratılması öncelikle üst yönetimin sorumluluğundadır ve bu konuda gerek üst yönetim gerekse tüm çalışanlar arasında bir bilinç yaratılmalıdır. Deming Modeli **10 temel kriter üzerine kurulmuştur ve modelin her bir kriteri 10 puana sahiptir**

Deming Kalite Modelinin Unsurları

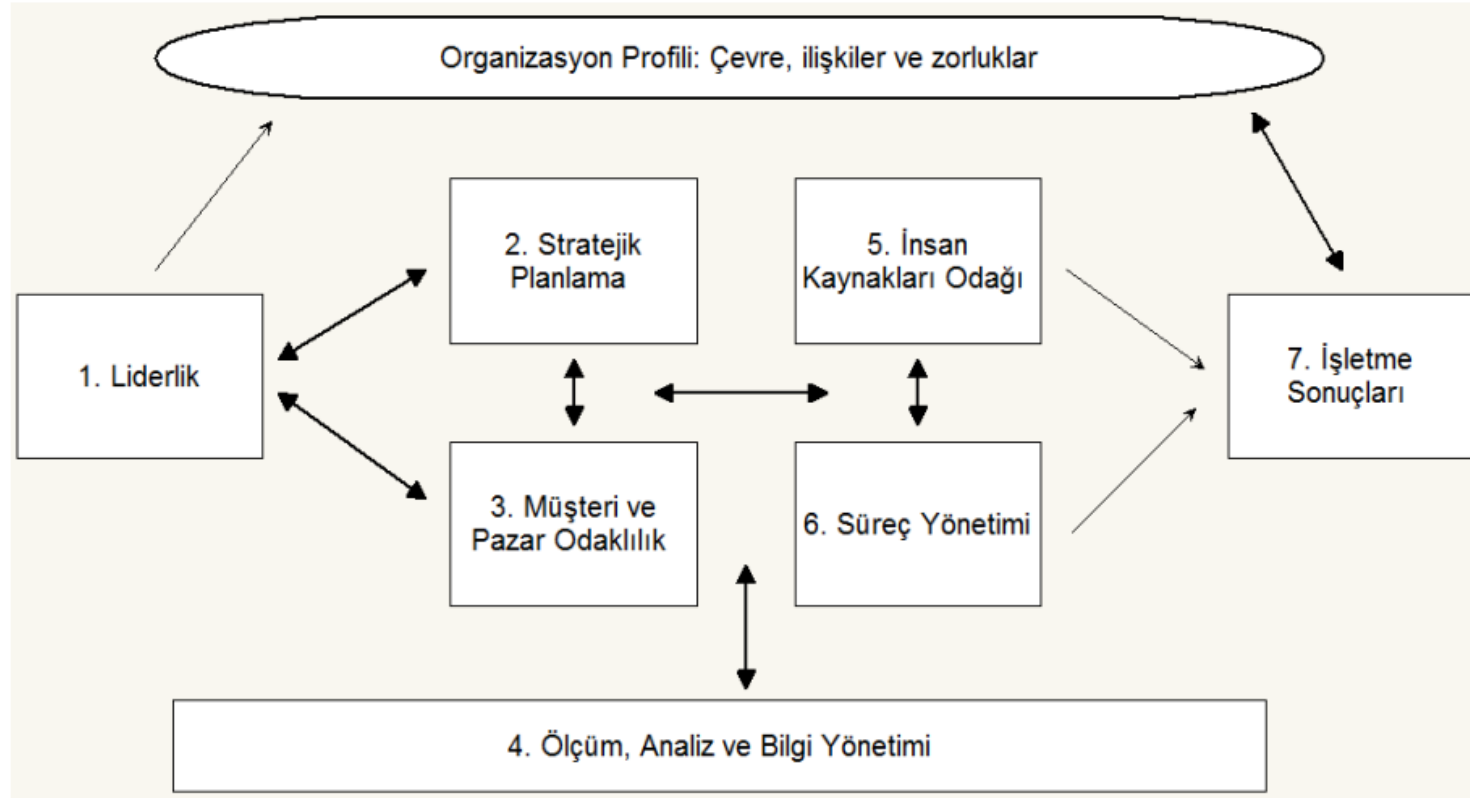

Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA): ABD Baldrige Ödülü

- Amacı kalite bilincini yaymak ve en iyi örneklerle dikkati çekerek kaliteyi özendirmek olan ödüle ABD'de dönemin Ticaret Bakanı Baldrige' in kongrenin kalite ödülü ile ilgili kanunların hazırlandığı sırada bir kaza neticesinde vefat etmesinden dolayı "Malcolm Baldrige" ismi verilmiştir.

Ulusal Standartlar ve Teknoloji Enstitüsü (National Institute of Standards and Technology-NIST) ve Amerikan Kalite Derneği (American Society For Quality-ASQ) ortak çalışması sonucu oluşturulmuştur.

ABD Baldrige Ödülü, organizasyonları değerlendirmek için kullanılan yedi kategori çerçevesinde performans üstünlüğünü ve rekabetçiliği artırmayı amaçlar.

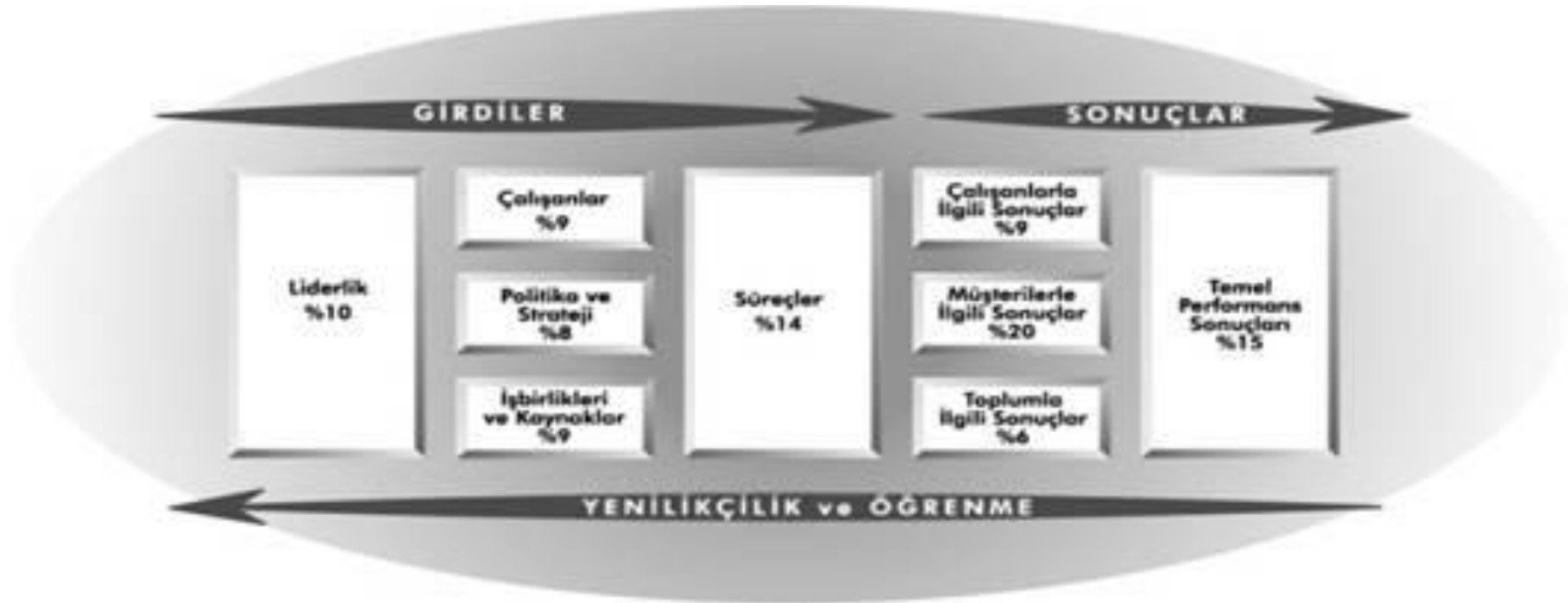

Avrupa'daki Avrupa Kalite Yönetimi Vakfı Ödülü (European Foundation for Quality Management) (EFQM)

Modelin temel amacı iyi olamayan sonuçların analizi ve analiz sonuçlarına dayanarak iyileştirme yapılabilecek alanların belirlenmesidir. Kuruluşlar, nerede olduklarını ve önceden belirlemiş oldukları vizyon ve misyon ile ilişkili olarak temel yetenek ve iyileştirilebilecek alanlarını değerlendirebilmek; bu yönde geliştirdikleri fikirleri içeride ve dışarıda yayabilecek ortak bir dil ve düşünce tarzı oluşturmak; mevcut ve planlanan yaklaşımları sistem yaklaşımı içinde ele alabilmek ve yönetim sistemi için temel bir yapı oturtmak için bu modeli uygularlar.

EFQM Mükemmellik Modeli, beş girdi kriteri (liderlik, politika ve strateji, insan yönetimi, ortaklıklar ve kaynaklar, süreçler) ve dört sonuç (çıkıtı) kriteri (insan sonuçları, müşteri sonuçları, toplum sonuçları ve temel performans sonuçları) olmak üzere toplam dokuz kriterden oluşmaktadır.

Girdi kriterleri, kuruluşun çalışma şeklini temsil ederken sonuç (çıkıtı) kriterleri kurumsal paydaşlarla ilgili başarılarla odaklanmaktadır.

Kaynak: Kılıç ve Türker, (2005)

TÜSİAD-KalDer Ödülü

Ulusal kalite ödülleri, Avrupa kalite ödülleriine uygunluk, bölgesel mükemmelliğın sağlanması ve ödöl değerlendirme kriterleri arasında paralellik sağlanmasına yardımcı olması için geliştirilmiştir. Bu gelişmelerin Türkiye'deki uzantısı ise Tüsiad-Kalder Ulusal Kalite Ödülleridir.

1993'ten beri verilen Türkiye Mükemmellik Ödülü, uluslararası bir tanınmanın da simgesi olması ve Avrupa ile bütünleşmemize katkıda bulunabilmek amacıyla EFQM Mükemmellik Ödülü'nün kriterlerini esas alır.

Yararlanılan Kaynaklar

- Akalın, S. (1973). Üretim ve Kalite Kontrolü. İzmir: Ege Üniversitesi Matbaası.
- Akın, B. (1996). ISO 9000 Uygulamasında İşletmelerde İstatistik Proses Kontrol Teknikleri. İstanbul: Bilim Teknik Yayınevi.
- Akkurt, M. (2002). Kalite Kontrol Excel Destekli. İstanbul: Birsan Yayınevi.
- Bolat, T. (2000). Toplam Kalite Yönetimi (Konaklama İşletmelerinde Uygulanması). İstanbul: Beta Basım Dağıtım.
- Breyfogle, F. W. (2003). Implementing six sigma: Smarter solutions using statistical methods. Newyork: John Wiley&Sons.
- Del Campo, A. H. (1989). Just-In-Time Manufacturing: A Practical Approach. Prentice-Hall Inc.
- Duran, C. Ve Çetindere, a. (2012). Konfeksiyon Sanayiinde Faaliyet Gösteren Bir İşletmede İstatistiksel Proses Kontrol Teknikleri İle Ürün Hatalarının Analiz Edilmesi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 21(2), 233-254.
- Efil, İ. (1999). Toplam Kalite Yönetimi ve Toplam Kalite Yönetimine Ulaşmada Önemli Bir Araç ISO 9000 Kalite Güvence Sistemi. İstanbul: Alfa Yayınları.

- Efil, İ. (2016). Toplam Kalite Yönetimi, İstanbul: Dora Basım Yayın.
- Ersen, H. (1997). Toplam Kalite ve İnsan Kaynakları Yönetimi İlişkisi: Verimli ve Etkin Olmanın Yolu. İstanbul: Sim Matbaacılık.
- Güneş, M., Firuzan, A. R. & Firuzan, E. (1999). Tam Zamanında Üretim Ortamında Stok Kontrolü ve Toplam Kalite Yönetimi. İzmir: Barış Yayınları.
- Güzel, F. Ve Kurşunel, F. (2015). Kalite Maliyetleri ve Veri Kalitesi, Selçuk Üniversitesi, İİBFSosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi,15(29): 282-301.
- Hobbs, D. P. (2004). Lean Manufacturing Implementation: A Complete Execution Manual for Any Size Manufacturer. Boca Raton: J. Ross Publishing Inc.
- Imai, M. (1997). KAİZEN Japonya'nın Rekabetteki Başarısının Anahtarı, BRİSA Yayınları.
- James P. T. J. (1996). Total Quality Management: An Introductory Text. London: Rentice Hall Inc.
- Kavrakoğlu, İ. (1994). Toplam Kalite Yönetimi. Ankara: Kalder Yayınları.
- Kurşunel, F. ve Güzel F. (2015). Kalite Maliyetleri Ve Veri Kalitesi. [Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi](#), [15\(29\)](#): 282-301.
- Liker, J. K. & Hoseus, M. (2008). Toyota kültürü. (Çev: Kıvanç Tanrıyar). İstanbul: Optimist Yayınevi, 2008.

Luburić, R. (2017). Quality Culture And Risk Culture In Terms of More Effective Management. "V. International Conference "Quality System Condition For Successful Business And Competitiveness", Kopaonik, Republic of Serbia.

Oakland, J. S. (2014). Total quality management and operational excellence: Text with cases. Newyork: Routledge.

Öztürk, A. (2013). Kalite Yönetimi ve Planlaması, Bursa: Ekin Yayınevi.

Pande, P. S., Neuman, R. P. & Cavanagh, R. R. (2018). Six sigma yolu: GE, Motorola ve zirvedeki diğer firmaların performanslarını yükseltme yöntemleri. (Çev: Nafiz Güder & Güneş Tokcan). İstanbul: Klan Yayınları, 2000.

Wadsworth, H. M., Stephens, K. S., & Godfrey, A. B. (2002). Modern Methods for Quality Control and Improvement. John Wiley & Sons.

Yüksel, H. (2013). Üretim/İşlemler Yönetimi. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Kaynak: <https://yalindanisman.com/puko/>

<https://asq.org/>

<http://tdk.gov.tr/>.